

2011

____Calennig____(20110101)

Anian calan yn cilio, tref Rhuthun
A'i dyffryn yn deffro
I weled heulwen eto!
Bore da, f'hyfrytaf fro!

(Blwyddyn Newydd Dda i Eryl a Rob)

____Democratiaeth____(20110101)

Pa obaith i rym pobol dan warchau'r
Ochneidiau marchnadol?
Peidied hau'n y ffeiriau ffol
A'r da a feda'r dyfodol!

(Ar ôl darllen erthygl yn y Guardian yn sôn y dylsai'r farchnad wasanaethu democratiaeth ac nid y gwrthwyneb (sef y byd sydd ohoni); demo=pobl, kratos=grym; a meddwl am y Toriaid a'u cŵn bach LibDem yn difetha bywydau.)

____YFfordd____(20110103)

Dilyn oen heb boen penyd - dilyn sarn
Nid rhagfarn ein drygfyd;
Dilyn bloedd y miloedd mud;
Maddau bai, meddu bywyd.

(Bernant Hughes yn darllen Llythr at yr Hebreaid P10 yddoe yn y cwrdd)

____Crist____(20110110)

Dy enw'n llawn daioni - yn yr haul
Teimlwn wres dy gwmni;
A daw'r sêr i drysori
Dagrau tân dy gariad di.

____Ffŵl____(20110110)

Natur llo yw mynd 'da'r llif a dwli'r
Scandalau aneirif
Cyn maddau dagrau digrif
Gyhoedd y nefoedd naif.

(Gwylltio ar y rwtsh cymdeithasol a gwleidyddol sy'n ein boddi)

____Cristion____(20100120)

O'm mhydew crefaf wewyr derbyn gwŷs,
Tranc pob tyst o ystyr
Trefn dy Farn. A'm cefn at fur,

Wnaf wrthod bod yn ferthyr?

(Pregeth y Sul diwethaf yn y capel Saesneg fod Cristion yn dyst sy'n troi'n ferthyr)

____Cytun____(20110123)

Rhodd yw duwdod traddodiadol - carchar
Yw cyrch y dyfodol;
Arwain y gelain i gol
Enwaediad cydenwadol.

(Annibyns am byth! Mynychu cyfarfod Cytun, a chynlluniau "dyfodol Annibynwyr
Dyffryn Clwyd" ar y gweyll)

____Deddfwriaeth____(20100127)

Eithriad dewr ysgrythur Tad - anogaeth
Gynniga rhesymiad;
A rhydd hyder tradoddiad
Rhith y glew i gyfraith gwlad.

Darllen y Guardian. Sôn mai seilau cyfraith deg yw'r ysgrythur, traddodiad a grym
rhesymiad. Dywedodd Locke "neither the right nor the art of ruling does necessarily
carry with it the certain knowledge of other things; and least of all the true religion".

____"MarxaethGristnogol"____(20110128)

Rheswm yw torri oes y materol
A gafael ofer llaw gyfalafol;
Fy chwant: tyfiant byd dwyfol, amryliw;
Coder o heddiw oes y cydraddol!

Sôn (ee gan Terry Eagleton) mai diffyg syniadau fel sosialaeth yw eu dibyniaeth ar
perffeithrwydd y ddynoliaeth i'w gwireddu. Am fod dyn yn amherffaith maent yn
methu. Ond o gyfuno sosialaeth â Christnogaeth ceid modd i ymdopi â'n ffaeledau a
chyrraedd byd cyfartal yn rhydd o gyfalafiaeth a materoldeb. Dywed Irenaeus mai
gogoniant Duw yw dyn yn byw bywyd yn llawn a'n lliwgar (nid bywyd Cristnogaeth
"ddiflas" ddwys).

____CnafO'rCwm____(20110131)

Er deffro'n aur y dyffryn - aeth iffwrdd,
Gwnaeth ffoi fel rhyw hurtyn;
Er cyffro teithiau'r crotyn,
Cymro dwl o'r cwm yw'r dyn!

____CnafO'rCwm____(20110131)

Si am gyni bachgennyn - aeth iffwrdd,
Gwnaeth ffoi fel gwirionnyn;
Er cyffro teithiau'r crotyn,

Cymro dwl o'r cwm yw'r dyn!

(Meddwl am Gwm Tawe. Allwch gymryd y dyn o'r cwm, ond nid y cwm o'r dyn)

____MaeGenIFreuddwyd____(20110201)
Cyd-Gymru chwit-chwat! Drylliwyd hen batrwm!
Agorwyd y porth! Rhyddid o'n gorthrwm!
Rhywfodd goroesodd rheswm! Rhyfeddod
Canfod gwir undod mewn refferendwm!

(Refferendwm cynyddu grymoedd y cynulliad yn agosau)

____Difa'rDorf____(20110203)
Cegau'n agor, mynant rhagor,
Duw a dago'r dyndod egwan.
I'w terfynu, rhaid am hynny
Isel chwynu salwch anian.

(Ymgais rhif un ar Rhupunt Hir)

____CyngorIRobin____(20110203)
'Wneiff dyfaru ddim d'amharu,
'Gei di garu gydag Eirian!

____BywydStormus____(20110204)
I Afallon â'r cariadon,
Her awelon yn yr hwyliau.
Rhua corwynt, rhygna cerrynt
Odditanynt. Cordda tonnau
Anghysurus, ânt yn rhwyfus
I gôl ynys ger y glannau.
Wedi tirio, 'nôl i gyffro
Her y morio. Torri muriau
Heb angorion gau amcanion;
Oriau gwirion ydyw'r gorau!

(Gwynt mawr yn Rhuthun drwy'r dydd; gwneud prosiect yn y gwaith yn modelu'r gwynt! Meddwl am daith bywyd.)

____YmddeoliadBev____(20110205)
Yn y tŷ o flaen y tân - rhyw hasbeen
Byd frizbee'n pendwmpian;
Braint fo'r henaint ddaw i'w rhan,
A bo haf i Ab Ifan.

(Ymddeoliad cyfaill o Ganada yn Shell o'r enw Bevan Payne, sy'n bencampwr "frizbee golf"!)

___Morgan___(20110206)

Yn drysor ganwyd Morgan - byw'r cartref,
Gydag ef mae'n gyfan.
Henffych! Henffych i'r bychan!
Hir oes a moes, Miners mân!

(Ganwyd mab o'r enw Morgan James Miners i ferch fy nghefnder Richard, Kelly, a'i gŵr Scott, yng Ngaerdydd.)

___Colled___(20110209)

Diffeithwch duwch daear,
Môr rheibus am yr aber,
Niwl aflan dros y rhandir
Fel lludw. Golwg elor
A ffwdan cusan cysur
O alar am farw arwr
Olaf gaeaf y gwewyr.

(Englyn proest! Meddwl am y refferendwm grymoedd y cynulliad a phoeni am y canlyniad).

___Hanes___(20110213)

Oriawr, troell gwawr a gwên,
Côf ergyd machlud â min;
Ei dyfod yn hynod hen,
A'i mebyd mewn ennyd hŷn;
Isselfannau doniau dyn,
Cofnodion gelynion glân;
Haniad pob syniad a sôn,
Yn anwes hanes ei hun.

(Twm yn paratoi traethawd ar annibyniaeth Cymru. Trafod hanes a datblygiad gobeithiol ond bregus y ganrif ddiwethaf. Englyn proest arall! Ceisio defnyddio llafariad syml ysgafn, gan gadw at gynhanedd sain acennog)

___Fertigo___(20100213)

Heb wyrad, es un bore
I rhedeg, ac i rhodio,
Enaid dwl, i ben tyle
A'i chael hi'n uchel yno!

(Englyn proest! Mynd i rhedeg heddiw i Graig Adwy Wynt am awr a hanner!)

____BwaBenMynydd____(20100215)

Heb wyrad, es un bore
I rhedeg, ac i rhodio,
Enaid dwl, i ben tyle
A'i chael hi'n uchel yno!
Daeth stôr o fôr i fwrw,
A llyw'n llawn byw'n ffurf bwa
Yn torri'r tir o'r twrw;
O'r enfys, aur huanfa.

("Saer enfys wŷr huanfa" yn bosibilrwydd?)

____CyhydeddHir____(20110220)

Mae gwên o ddim gwerth, nid o nwyd i'w nerth, O ddim ond aberth ddaw maen
debyg.
Goleuog awen, y llywiwr llawen,
Hyrddia a chwimia! Rho ddychymyg!
(Ymgais gyntaf Cyhydedd Hir o ben mynydd Y Darren Wyddon!)

____Cartrefle____(20110224)

Godre'r oferedd rhanna wirionedd
Naddu tirion wedd Tarren Wyddon.

Cofio darfod oes, awr fu'n fawr o foes,
Yw'r unig loes, Tarreni Gleision.

Am eiliad melys o'r sur a'r sawrus,
Halen ar wefus Glan yr Afon

Ger y Graig Arw'n gwrlid clyd, cryd crwn
Hynod hoff yw hwn, Pantyffynnon.

(Hiraeth am Gwm Tawe wedi ymweliad i weld y Swans yn ennill 3-0 yn erbyn
Doncaster a gweld Katrin, Gwern ac Erin yng Nghaerdydd; cwpledi cyhydedd hir! Y
Darren Wyddon a Tharreni Gleision yw enwau rhannau o'r mynydd i'r dwyrain; Y
Graig Arw yw'r hen enw ar Odre'r Graig, yn cyfeirio at y mynydd i'r gorllewin; Glan
yr Afon yw'r stryd cyferbyn â'r stryd lle'm magwyd, Pantyffynnon.)

____Clyw____(20110227)

Byddaredd rhinwedd yr henoed - terfyn
Y tyrfedd o'r argoed
A glywsent yn eu glasoed;
Coll yw cân cnocell y coed.

(Cnocell yn y cae wrth yr afon ger Scott House. Meddwl hefyd am y tinitws.)

____Dyrchafiad?____(20110301)

Scott a Nathan di-anaf, a Luke,
Mor lwcus mi gredaf;
I greu llwyfan, Brendan braf,
Pratley, Dobbie mi dybiaf.

Jac y dô, Joe yn joio'n hel trywydd
Hen lywydd, hoff Leon;
Gary, Allan, Ashley'n iôn,
Dorus, ceidwad y dewrion!

(Gweld y Swans yn maeddu Doncaster Rovers; wedi trechu Coventry a Leeds ers hynny! Gobaith!)

____Refferendwm____(20110302)

O'r diwedd, gorfoleddu! Daeth balchedd
I'n Senedd, rhaid synnu!
Gwyrth dychymyg Gymry cu:
Uned aeddfed yn deddfu!

(Meddwl yn obeithiol am ganlyniad y refferendwm)

____Ie!____(20100306)

Chwimach, grymusach na march, mwy cywrain
Nag elain ac alarch,
Gorau holl emau'r llymarch:
Y gwêl hen wlad ffêl ei pharch.

(Carwyn Jones, ar ôl ennill y refferendwm deddfu, yn cyhoeddi: Heddi, ennillodd hen wlad ei pharch, Today, and old nation came of age)

____Llundain____(20100310)

O londer i lawr i Lundain i gaer ariangarwch unsain,
Llwyd yw y strydoedd llydain â brol y bancsters a'r brain.
Eu dwylo'n drewi â dyled eu budd wrthi'n boddi'n planed,
Gwir, mae angen cael gwared y crach heb owns o street cred.

(Ymgais gyntaf ar fesur Madog, ar ôl ymweld â UCL yn Llundain)

____Cyri____(20110311)

Agorodd Robin ei gyri a gweld rhyw gig aildwym ynddi!
Rhin pob un biriani yw coes neu cynffon y ci!
(Mesur Madog; mynd am Indians 'da Robin, Eirian ac Erin)

____Deffroad____(20110315)

Heddiw eginodd y gwanwyn - egni

Deori yn dirwyn
I deimlad o baradwy'n
Gafaelyd am ennyd mwyn.

(Rhedeg yn y bore, a'r dyffryn yn ei ogoniant!)

___MinFfordd___(20110316)
Yma cawn elwa o weled rhes rhull
Yn sefyll, rhes hyfedr
Eto'n rhwymo'r perimedr;
Enyn parch mae'n cenyn Pedr.

(Mynd i redeg a'u gweld yn ymyl Lôn Speiriol Isaf)

___YCyrnol___(20110318)
Dewrion gwerddon cânt gorddi - sawl aberth
Dros Lybia'n gwroli;
Embaras yw'th deyrnas di,
Gei di uffern, Gadaffi.

(Newyddion am Lybia ym mhob man)

___Daeargryn___(20110321)
Heb boen nawr yw'r Japani - o'i filoedd,
Olaf oedd i foddi'n
Abwyd ollyngwyd i'r lli,
Yn wymon mewn tswnami.

(Trychuneb Japan, daeargryn a tswnami'n lladd miloedd)

___MoesegSefyllfaol___(20110325)
Gwyn a gwridog yw cariad cymdogol.
Canfyddaf ystyr mewn mesur moesol,
Gosodiad o fwriad ymarferol,
Rhigwm o eiriau gwyddor gymharol. Hyder newydd cadarnhaol, bendith
Dirhagrith o lith bersonolaethol.

(Darllen am "situation ethics" o waith Fletcher yn y 1960au; cariad, megis cariad
"agape" tuagat gymydog, yw sylfaen moeseg; y 4 canllaw ydw fod cariad agape i fod
yn ymarferol, yn gymharol (nid absoliwt), yn gadarnhaol ym mhob sefyllfa, ac yn
ymwneud â phobl nid rheolau, personolaethol ("personalism"))

___Trothwy___(20100328)
Hap-gamp yw mam pob mympwy - parha ateb
Pareto'n ddirnadwy
Yn y môr. Nid oes ton mwy

Na'r eithaf uwch ben trothwy!

(Cyhoeddi erthygl ar briodweddau amcangyfrifiad arbennig o drothwy ar gyfer modelu tonnau uchel. Dosraniad Pareto sy'n esbonio maint tonnau eithafol uwch na throthwy uchel.)

____Rhwystedigaeth____(20110331)

Muriau ffau heb oldau bardd,
Hel geiriau am oriau myrdd.
Methu eto'i ffeindio'r ffordd
Nôl i furmur cysur cerdd.
(Amser prysur, ysu am lle i feddwl!)

____Llais____(20110410)

Allbwn cain y llwnc yw'n llais - o rhywle
Drwy'r gwagle daw'n goglais;
Canwn am hwn taw mantais
Gair yw gallu trechu trais.

(Colli llais a theimlo'n rwystredig! Methu dweud fy nweud, na chanu!)

____Llawdriniaeth____(20110412)

O'm hagar yn rhagor, rhwyga! Torrir
A malir fy mola!
Edau a nodwyddau da
Fydd hanfod diwrnod hernia!
(Gorfod can llawdriniaeth cyn hir!)

____AnghenionDyn____(20110416)

Lles eraill is Sahara - blawd cyflym
Drwy furum yn fara;
I unigolion Gwalia,
Lles dyn ei ewylllys da.

(Gwyllo ffilm "Beyond Borders" gyda Angelina Jolie. Ond mae gennym ni gyd anghenion.)

____MamADad____(20110418)

Yng nghariad eu cynghori - cewch floddest,
Cewch amnest a chwmni
Dwylo chwaff i'ch dala chi;
Nawdd yw rhinwedd rhieni.

(Pregeth Bernant Hughes yddoe am bwysigrwydd rhieni)

____Pererindota____(20110501)

Drwy Gymru werdd yn cerdded
Taith gyfoes fy nghroes a 'nghred,
Ar awel yr ucheldir
I guriad marwnad Cwm Hir.

Croeso gwresog yng Nghlyn Groes
Yw annogaeth fy nwygoes
Abal i'm cynal pob cam
I'r môr ger furiau Margam.

Gweld cymeriad Ystrad Fflur
Tra'n crwydro'n ceisio cysur;
Holi'r meini a'r mynaich:
Melltith ai bendith yw baich?

Talcen anodd rhodd Penrhys;
Yn llawen, torchwn llewys
I gydio 'mreichiau'r gadair
Yn y mawn ger Ffynnon Mair.

Yfory caf gyfaredd
O fwynhad ger afon Nedd;
Anelaf am Benalun
At deulu aur Teilo'i hun.

A chodi i oedi wedyn,
O nodi gwawl Hendy Gwyn
I oglais Aeron eglur,
Cyn llenwi llwnc yn Llanllŷr.

(Darllen am rhywun yn dilyn y Ffordd Sistersiaidd drwy Gymru).

___EurovisionErin___(20110513)
Cydia dy bac!!! Tyrd acw!!! I ganu,
I gynnig dy sylw
Fel pleidleisiwr mewn twrw
Ewropeaid o blaid Blue!!!

(Denu Erin i wyllo Eurovision gyda ni nos yfory - 8 ar y dot!)

___Beryl___(20110521)
Llên annwyl ei llinynau - piau hon
Y piano. Try seiniau
Alaw'n gerdd, â'i dwylo'n gwau
O neidio dros y nodau.

(Diolch i Beryl Ll-R am wersi piano Twm, sy'n rhoi'r gorau iddi).

___Imogen___(20110524)

Molwn ôl ei chromlin hi - tamaid

Yw Tomos Llanelli!

Rhannws ambell sws yw'r si:

Y snag yw'r GAG 'sgan Giggsi!

(Neu: "Snag? Taw GAG sydd gan Giggsi!" Helynt "perthynas" Ryan Giggs ac Imogen Thomas)

___Digon___(20110522)

Fel prydydd tywydd tawel

Y daw ffrind i ddweud ffarwel;

Mud rhagair wrth I'm drigo -

A-men, mae ar ben, da bo.

Yn llawn cyffro fe gofiau am garu,

Arbrofu 'da'r brafiaf;

Anwes swyn un nos o haf

Ac antur wajen gyntaf.

A muned blodau menyn - paradwys

Priodas a wedyn,

Wedi dwli'r geni gwyn,

Hwyl a hynt magu plentyn.

At y rhwyg, cyrraedd trigain - tannau oed

Yn tynhau, a chymaint

O rhyddhad, nid brad na braint

Yn lloches anwes henaint.

Duwch oriau, dyddiau diddawr tu hwnt

I anterth iachawr,

Yn herio dwylo'r oriawr -

Trigo'n eisiau golau gwawr.

Gwên y nyrs a gana'n iach,

A'i sylw ar y salach.

Talaf fil am ddweud hwyl fawr

I'r wên cyn deor lonawr.

(Katrín ar brofiad gwaith yng NglanClwyd)

___Di-waith___(20110529)

Am lwcus gael ymlacio - colli swydd,

Rheidrwydd pob yn rhywdro.
Duaf elyn, dadfeilio
Enaid gwan yn mynd o'r go'.

(Colli swyddi - eto - yn Shell heb ystyried y goblygiadau dynol)

____Premiership____(20110603)

Heol angerddol fy nghyrch
Ar alwad heidiau'r Elyrch.
Disgwyliad, tyndra trwy'r tô
A'r dasg wir ydyw sgorio!

Ar ôl cyffro taro tair,
Adeg hoe, newid cywair,
Hogwyd min y Brenhinol
Saethon nhw yn syth yn ôl.
Rhuthrad anataliadwy
Yn poeni dyn, penio dwy.
I baladr, bollt o belen
Fel torpedo'n procio'n pren,

Ac a-men gêm a hanner
Yn seinio clod i Sinclêr.

Moli'r wefr, a theimlo'r ing;
Erydwyd rhengoedd Reading.
Swn ysol waedd "mae'r Swans lan!"
A chwildro cipio'r cwpan.
Yn feddw wyf o foddhad
A chofion hen ddyrchafiad!

(Atgofion y Swans yn ennill dyrchafiad yn Wembley)

____CastellCochYngNgwernfor____(20110606)

Mae dalfa'n huanfa hael yng nghysgod
Pob gofod, a gafael
Fawreddog foelydd Dogfael -
Tirluniau'n ffiniau di-ffael.

(Robin yn cynnig "Hogia Dogfael" fel enw i'r parti meibion)

____Ryan____(20110607)

Fel haf daw hin godineb - eilunedd
Felyna haul purdeb;
Glaw a nudd a ddaw i'r neb
A lyna'n llwch ffolineb.

(Wedi siomi'n fawr â Ryan Giggs!)

____Beili____(20110608)

Yn brysur balu'r beili - 'di lanhau
Daw lân neis ohoni.
Mae'r tro 'di dod yn deidi!
Gwella'r rhiw, a'r "view" i fi!!

(Steffan a Lisa yn trwsio'u beili!)

____GwŷrMarchan____(20110611)

Am orchest i wŷr Marchan! - yn aeddfed
I 'steddfod, a f'yna'n
Ferw'u llef ar y llwyfan;
Meistriaid ac enaid y gân!

(Erin yn cynnig "XXX Marchan" fel enw i'r parti dynion)

____Gleiniau____(20110614)

I leoliad bythgofiadwy coron
Cerrig annhreuliadwy,
Nid oes main dros Fenai'n fwy
Na holl egin Din Llugwy.

(Mynd ag ymwelydd o'r UDA - Alan Willsky o MIT - am dro i Sir Fôn)

____EncilioRheoledig____(20110615)

Cymalau'n muriau morol yfory'n
Oferedd. Dyfodol
Heb wal, heb ardal ar ôl
Â thwf ein hin eithafol.

(Siarad am newid hinsawdd 'da Twm tra'n adolygu Daear)

____Bwrw____(20110616)

Try ergyd dwr y gawod hon y glaw'n
Win gleiniau atgofion;
Try'm hagwedd fu'n lleddf yn llon
Ag eli i glwyfau'r galon.

(Mynd i redeg yn y glaw y bore 'ma)

____ColliPwysau____(20110619)

Arswyd, fe blanwyd bloneg! Rhaid slimo!
Rhaid rhodio a rhedeg

Yn ystwyth fel tylwyth teg -
A gwir, fe dyrr y garreg!

(Gorfod colli pwysau cyn gwyliau'r haf!)

____Canada____(20110621)
Yn nistawrwydd mil Wyddfa
Caf groeso gwresog yr iâ;
Oriaau aur uwch yr eira i ganfod
Gwynfyd tir Alberta.

(Taith fendigedig i Canada - gweld Greenland - anhygoel - gogledd Canada - oriau o ddim byd ond eira)

____GerYBwa____(20110622)
Anwes hwyl un nos o ha' efo Bev,
Heb ofid yn gwledda
Ar ffrwythau ein doeau da;
Gorau byw ger y Bwa.

On the Bow
(In) good spirits' embrace this summer's eve with Bev
Without a care, feasting
On the fruits of fond memories;
Life is best on the banks of the Bow.

(Mynd am farbeciw i gartref Bev Payne - newydd ymddeol o Shell - yn Calgary.
Tywydd bendigedig a phawb mewn hwyliau da. Enw ar yr afon a lifa drwy'r ddinas
yw Y Bwa, "Bow River")

____Lyon____(20110627)
Eleni'r haf ar lannau'r Rhône - rhandir
Cywreinder eithafon;
Oediad aduniad yn don
O oleuad gan Lyon.

This summer on the banks of the Rhone is a place
For the elegance of extremes;
Rest and reunion bring a wave
Of enlightenment from Lyon.

(Cynhadledd Eva2011 yn Lyon, ar eithafon; siaradais am donnau'r môr, a threfnu sesiwn ar gymwysiadau.)

____Luned____(20110702)
Mae'n ben blwyddyn ar Luned - heneiddia

O dan nawdd ei thynged!
Gwirion fod hon cyn hyned
A finnu'n llanc ifanc h'ed!

End of a year for Lunet - getting old (is)
Such a difficult fate!
Odd that she's so old
And me (still) a young lad too!

(Penblwydd fy nghefnither Lunet ym Mhenygraig, Rhondda)

___Cydfyw___(20110704)
Fy nghymar, bydd drugarog - 'da ni'n dau
I'n doeau yn daeog;
Medwn gariad cymydog
O rannu nyth Tir na nog.

(Pregeth ar garu cymydog, a Katrin yn derbyn Beibl a chanllaw o Gaerdydd)

___Ymasiad___(20110706)
Rhodd o olau i'r ddeilen fel abwyd
Ar aelwyd yr heulwen;
Fel Wylfa, efail elfen;
Drwy ei hud daw'n byd i ben.

(Ymasiad niwclear yw'n dechrau a'n diwedd)

___Agape___(20110708)
Wynebi her ben bore - rho d'enaidd,
Mae'th goflaid yn gyfle
O gymrawd, ar dy gamre,
Maga parch am agape.

(Dal i ddarllen am "situation ethics"; anghanir a-ga-pê â phwyslais ar y sillaf olaf.
Ystyr agape yn cariad at gyd-ddyn)

___Rebekah___(20110710)
Awdur dolur ar dalen amhurdeb;
Merch Murdoch! Hen glebren!
Hen ast! Daeth llanast ei llên
I gachu ar y gochen.

(Meddwl am lanast News Of The World, Rupert Murdoch, Rebekah Brooks ayyb)

___Agape___(20100714)
Annog elw'r unigolyn yw twyll

Tywyllwch bywydyn;
O wendid ad-enid dyn
I'r golau: caru gelyn.

(Dal i ddarllen am "Foeseg Sefyllfaol")

___ElifetyrSpîts___(20110715)
Daw parch at Feibion Marchan o boeni
Am bennill a chytgan;
Mwynhewch a gwenwch drwy'r gân -
Heb slip, cewch gip ar gwpan!

(Meddwl am ganu 'da'r parti dynion nos yfory yn Llanrhaeadr ym Mochnant.)

___ArDduAGwyn___(20110717)
Codant, hedant ar wahan ag eisiau
Atgasedd o'u hanian;
Rhyfedd frwdfrydedd y fran
Ar elor hil yr wylan.

(Gweld gwylan a bran yn ymladd uwch castell Rhuthun y bore 'ma tra'n rhedeg - a'r fran yn cael y gorau ohoni)

___GwgGorffennaf___(20110719)
Bore heintio'r newydd bryntaf - corwynt
O helynt; gwên olaf
Murdoch; sioc o gnoc i gnaf
Hacio'r ffôn; gwg Gorffennaf.

(Helynt llygredd y cyfryngau, yr heddlu a'r llywodraeth yn rhygnu 'mlaen)

___TywyddAwst___(20110720)
Haf yw hwn? Syllu 'fyny - yn lle haul,
Cotwm llwyd yn mygu
Seren y nen sy'n ysu
Am weld Awst heb gwmwl du.

(Tywydd diflas!)

___Liesbet___(20110723)
Fe neidiwn dros gyfnodau heb oedi
I feddi'n profiadau;
Daw egin y chwedegau
A grawn prynhawn i'w fwynhau.

We rush over (life's) stages without pause

To mature experiences;
The budding sixties
Brings an afternoon's harvest to enjoy.

(Mynd i barti penblwydd ein gyfeillion yn yr Alban)

____Craigie____(20110725)
Arogl milwyr Gwilym Wallace - gwawriant
O gur gelyn atgas;
Ceisiant fyw yn dryw i dras
Gwlad werdd yn glyd eu hurddas.

The odour of Wallace's warriors awakening
From defeat by a hated foe;
Seeking to live loyal to the lineage
Of a green country, securely with honour.

(Mynd am benwythnos i benblwydd Liesbet yn Craigie ger Kilmarnock; ymweld ag un o thyrrau William Wallace, ymladdodd yn erbyn y Saeson yn y 13-14 ganrif)

____IGodi'rHenWladYnEiHôl____(20110730)
Dewis dynion ymadawol eu nôs
Orlawn eisiau bydol;
Gwŷr y wawr rhagorol
Yw'r rhain arhosodd ar ôl.

(Mesur Madog: prynu llyfr am OMEwards yn Eisteddfod Wrecsam a meddwl am Gymry sy'n byw tu hwnt i gyffwrdd Cymreictod)